

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Higiena w przedszkolu i klasach początkowych				
2. Kod przedmiotu:	M2-30.1				
3. Okres ważności karty:	od roku akademickiego 2019/2020				
4. Forma kształcenia:	jednolite studia magisterskie				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Specjalność:	-----				
9. Semestr:	X				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych				
11. Prowadzący przedmiot:	Dr Ilona Gembalczyk				
12. Grupa przedmiotów:	przygotowanie do zintegrowanej edukacji elementarnej				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy do wyboru				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
Podstawowa wiedza dotycząca higieny.					
16. Cel przedmiotu:					
Opanowanie przez studentów podstawowych kategorii pojęciowych higieny jako gałęzi medycyny profilaktycznej. Zapoznanie z zasadami organizacji warunków nauki, pracy i wypoczynku dzieci i młodzieży zgodnie z normami higienicznymi. Zapoznanie z pojęciem wypalenia zawodowego i możliwościami zapobiegania temu zjawisku. Ponadto celem przedmiotu jest przygotowanie przyszłych nauczycieli do oceny warunków środowiska przedszkolnego i szkolnego poprzez nabycie praktycznych umiejętności:					
• higienicznej oceny zespołów funkcjonalno – organizacyjnych szkoły, • higienicznej oceny rozkładów zajęć, • ergonomicznej organizacji stanowiska pracy ucznia, • oceny wagi tornistra.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla specjalności/ kierunku studiów
W1	Dysponuje wiedzą z zakresu higieny w środowisku wychowania i nauczania.	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, dyskusja, analiza literatury przedmiotu	Kolokwium pisemne, ocena w dyskusji	W, Ćw	K_W08 K_W10
W2	Zna podstawy prawne kształtowania higienicznego środowiska wychowania i	Wykład konwencjonalny, wykład	Kolokwium pisemne, ocena udziału w	W, Ćw	K_W08

	nauczania.	problemowy, analiza literatury przedmiotu, dyskusja	dyskusji		
W3	Zna zagrożenia związane z występowaniem czynników uciążliwych i szkodliwych w środowisku pracy nauczyciela i ucznia oraz określa skutki oddziaływania tych czynników na organizm człowieka. Zna zasady ergonomicznej organizacji miejsca pracy ucznia i procesu nauczania.	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy pokaz, praca w grupach, wykonanie prezentacji multimedialnej	Kolokwium pisemne, ocena prezentacji multimedialnej, ocena udziału w dyskusji	W, Ćw	K_W08 K_W10
U1	Potrafi dokonać higienicznej oceny zespołów funkcjonalno – organizacyjnych szkoły.	Dyskusja na podstawie analizy literatury przedmiotu praca w grupach wykonanie prezentacji multimedialnej	Kolokwium pisemne, ocena prezentacji multimedialnej, ocena udziału w dyskusji	Ćw	K_U04
U2	Organizuje stanowisko pracy ucznia zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, a także dokonuje higienicznej oceny planu zajęć.	Analiza literatury przedmiotu, pokaz, ćwiczenia praktyczne, praca w grupach wykonanie prezentacji multimedialnej	Ocena dostosowania miejsca pracy do wzrostu ucznia, ocena prezentacji multimedialnej, ocena analizy tygodniowego planu zajęć pod kątem spełnienia wymagań higienicznych	Ćw	K_U13
U3	Identyfikuje zagrożenia związane z występowaniem czynników szkodliwych lub uciążliwych w środowisku wychowania i nauczania.	Dyskusja, analiza literatury przedmiotu, praca w grupach wykonanie prezentacji multimedialnej	Kolokwium pisemne, ocena prezentacji multimedialnej, ocena udziału w dyskusji	Ćw	K_U04

K1	Posiada określoną wrażliwość związaną z potrzebami zdrowotnymi uczniów.	Dyskusja, burza mózgów	Ocena udziału w dyskusji, obserwacja aktywności studenta w czasie zajęć.	W, Ćw	K_K01
K2	Wykazuje zaangażowanie w zakresie prawidłowej organizacji miejsca i czasu pracy ucznia i nauczyciela.	Dyskusja, praca w grupach	Ocena udziału w dyskusji, zaangażowanie w pracę grupy.	W, Ćw	K_K15
K3	Jest świadomy własnych potrzeb w tym zakresie oraz skutecznych sposobów ich zaspokajania.	Dyskusja	Ocena udziału w dyskusji obserwacja aktywności studenta w czasie zajęć.	W, Ćw	K_K17
18. Formy i wymiar zajęć: w, ćw., war., pz, s		W 15, ćw 30			
19. Treści kształcenia:					
WYKŁAD: Wprowadzenie do higieny. Miejsce higieny w naukach medycznych Profilaktyka i jej rodzaje. Higiena jako podstawowa gałąź medycyny profilaktycznej. Podstawowe kategorie pojęciowe związane z higieną i bezpieczeństwem. Podstawy prawne kształtowania higienicznego środowiska wychowania i nauczania. Wymagania higieniczno - zdrowotne dla przedszkoli i szkół. Wypadki w przedszkolach i szkołach – przyczyny i zapobieganie. Wypalenie zawodowe u nauczycieli – pojęcie, przyczyny i zapobieganie.					
ĆWICZENIA: Czynniki uciążliwe szkodliwe w środowisku wychowania i nauczania. Mikroklimat pomieszczeń przedszkolnych i szkolnych - wymagania higieniczne. Hałas jako czynnik środowiska pracy nauczyciela. Oświetlenie – normy dla pomieszczeń przedszkolnych i szkolnych. Ergonomiczna organizacja pracy ucznia i nauczyciela. Rytm biologiczny i ich wykorzystanie w higienicznej organizacji pracy. Ile waży tornister ucznia? Wycieczki szkolne w świetle przepisów prawnych. Profilaktyka wypalenia zawodowego. Profilaktyczna opieka zdrowotna w przedszkolach i szkołach – podstawy prawne i zasady funkcjonowania. Główne problemy zdrowotne dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.					
20. Egzamin:		tak, nie			
21. Literatura podstawowa:					
1. Marcinkowski J. (red.), Podstawy higieny. Volumed, Wrocław 2000. 2. Woynarowska B. (red.), Zdrowie i szkoła. PZWL, Warszawa 2000. 3. Cichy D., Strumińska – Doktor A., Poradnik do oceny higieny procesu nauczania – uczenia się w szkole podstawowej. PIS, Warszawa 2010. 4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe 5. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy (z późniejszymi zmianami). 6. USTAWA z dnia 26 stycznia 1982r.Karta Nauczyciela (z późniejszymi zmianami). 7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (z późniejszymi zmianami). 8. Sęk H., Wypalenie zawodowe u nauczycieli. Uwarunkowania i możliwości zapobiegania. (W:) Sęk H. (red.), Wypalenie zawodowe. Przyczyny i zapobieganie. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2004. 9. Terelak J.F, Górka Z., Kowalska M., Martyński M., Zub A., Nauczyciele. (W:) Terelak J.F. (red.), Stres zawodowy. Charakterystyka wybranych zawodów stresowych. Wyd. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2007.					
22. Literatura uzupełniająca:					
1. Dobszyńska B., Wybrane zagadnienia z higieny i epidemiologii. Wyd. AM Bydgoszcz 1993. 2. Ignar – Golinowska B., Zagadnienia higieniczne środowiska szkolnego. Wyd. PZH, Warszawa 2000.					

3. Krawański A. (red.), Poradnik pracownika nadzoru sanitarnego w zakresie higieny szkolnej. WSSE, Poznań 1990.
4. Bibik R., Uwarunkowania wypalenia zawodowego nauczycieli i możliwości zapobiegania mu. „Dyrektor Szkoły” 2008, nr 12.
5. Tucholska S., Ryzyko wypalenia zawodowego w zawodzie nauczyciela. „Psychologia w Szkole” 2004, nr 2.
6. Pyżalski J., Obciążenia psychospołeczne w miejscu pracy pedagoga związane z niewłaściwymi zachowaniami uczniów. „Medycyna Pracy” 2008, nr 4.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	15/10
2	Ćwiczenia	30/20
3	Warsztaty	-
4	Praktyka zawodowa	-
5	Seminarium	-
6	Inne:	-
Suma godzin		45/30

24. Suma wszystkich godzin:	75	25. Liczba punktów ECTS:	3
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:	1,8	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:	1,2

Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
W	bdb	Ma pogłębioną i usystematyzowaną wiedzę z zakresu higieny w środowisku wychowania i nauczania. Bardzo dobrze zna podstawy prawne kształtowania higienicznego środowiska wychowania i nauczania. Bezbłędnie charakteryzuje wszystkie zagrożenia związane z występowaniem czynników uciążliwych i szkodliwych w środowisku pracy nauczyciela i ucznia oraz samodzielnie określa skutki oddziaływania tych czynników na organizm człowieka. Dysponuje rozległą wiedzą na temat zasad higienicznej organizacji miejsca pracy ucznia i procesu nauczania.
	db+	Ma usystematyzowaną wiedzę z zakresu higieny w środowisku wychowania i nauczania. Bardzo dobrze zna podstawy prawne kształtowania higienicznego środowiska wychowania i nauczania. Bezbłędnie charakteryzuje prawie wszystkie zagrożenia związane z występowaniem czynników uciążliwych i szkodliwych w środowisku pracy nauczyciela i ucznia oraz prawie samodzielnie określa skutki oddziaływania tych czynników na organizm człowieka. Dysponuje wiedzą na temat zasad higienicznej organizacji miejsca pracy ucznia i procesu nauczania.
	db	Ma usystematyzowaną wiedzę z zakresu higieny w środowisku wychowania i nauczania. Dobrze zna podstawy prawne kształtowania higienicznego środowiska wychowania i nauczania. Z niewielkimi błędami charakteryzuje prawie wszystkie zagrożenia związane z występowaniem czynników uciążliwych i szkodliwych w środowisku pracy nauczyciela i ucznia oraz określa skutki oddziaływania tych czynników na organizm człowieka. Dysponuje wiedzą na temat zasad higienicznej organizacji miejsca pracy ucznia i procesu nauczania.
	dst+	Ma podstawową wiedzę z zakresu higieny w środowisku wychowania i nauczania. Pobieźnie zna podstawy prawne kształtowania higienicznego środowiska wychowania i nauczania. Wymienia i opisuje z pomocą nauczyciela zagrożenia związane z występowaniem czynników uciążliwych i szkodliwych w środowisku pracy nauczyciela i ucznia oraz określa skutki oddziaływania tych czynników na organizm człowieka. Dysponuje nieusystematyzowaną wiedzą na temat zasad higienicznej organizacji miejsca pracy ucznia i procesu nauczania.
	dst	Ma podstawową wiedzę z zakresu higieny w środowisku wychowania i nauczania. Bardzo pobieżnie zna podstawy prawne kształtowania higienicznego środowiska wychowania i nauczania. Z dużą pomocą nauczyciela wymienia i opisuje zagrożenia związane z

		występowaniem czynników uciążliwych i szkodliwych w środowisku pracy nauczyciela i ucznia oraz określa skutki oddziaływania tych czynników na organizm człowieka. Dysponuje podstawową wiedzą na temat zasad higienicznej organizacji miejsca pracy ucznia i procesu nauczania.
	ndst	Nie ma podstawowej wiedzy z zakresu higieny w środowisku wychowania i nauczania. Nie zna podstaw prawnych kształtowania higienicznego środowiska wychowania i nauczania. Nie potrafi wymienić i opisać zagrożeń związanych z występowaniem czynników uciążliwych i szkodliwych w środowisku pracy nauczyciela i ucznia oraz nie potrafi określić skutków oddziaływania tych czynników na organizm człowieka. Nie dysponuje podstawową wiedzą na temat zasad higienicznej organizacji miejsca pracy ucznia i procesu nauczania.
U	bdb	Potrafi całkowicie samodzielnie dokonać higienicznej oceny zespołów funkcjonalno – organizacyjnych szkoły, zorganizować stanowisko pracy ucznia zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, a także dokonać higienicznej oceny planu zajęć. Bezbłędnie identyfikuje zagrożenia związane z występowaniem czynników szkodliwych lub uciążliwych w środowisku wychowania i nauczania.
	db+	Potrafi dokonać higienicznej oceny zespołów funkcjonalno – organizacyjnych szkoły, zorganizować stanowisko pracy ucznia zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, a także dokonać higienicznej oceny planu zajęć. Prawidłowo identyfikuje zagrożenia związane z występowaniem czynników szkodliwych lub uciążliwych w środowisku wychowania i nauczania.
	db	Potrafi z niewielką pomocą nauczyciela dokonać higienicznej oceny zespołów funkcjonalno – organizacyjnych szkoły, zorganizować stanowisko pracy ucznia zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, a także dokonać higienicznej oceny planu zajęć. Z niewielkimi błędami identyfikuje zagrożenia związane z występowaniem czynników szkodliwych lub uciążliwych w środowisku wychowania i nauczania.
	dst+	Potrafi z pomocą nauczyciela dokonać higienicznej oceny zespołów funkcjonalno – organizacyjnych szkoły, zorganizować stanowisko pracy ucznia zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, a także dokonać higienicznej oceny planu zajęć. Z błędami identyfikuje zagrożenia związane z występowaniem czynników szkodliwych lub uciążliwych w środowisku wychowania i nauczania.
	dst	Z dużą pomocą nauczyciela potrafi dokonać higienicznej oceny zespołów funkcjonalno – organizacyjnych szkoły, zorganizować stanowisko pracy ucznia zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, a także dokonać higienicznej oceny planu zajęć. Z licznymi błędami identyfikuje zagrożenia związane z występowaniem czynników szkodliwych lub uciążliwych w środowisku wychowania i nauczania.
	ndst	Nie potrafi dokonać higienicznej oceny zespołów funkcjonalno – organizacyjnych szkoły, zorganizować stanowiska pracy ucznia zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, a także dokonać higienicznej oceny planu zajęć. Nie potrafi zidentyfikować zagrożeń związanych z występowaniem czynników szkodliwych lub uciążliwych w środowisku wychowania i nauczania.
K	o.	Posiada określoną wrażliwość związaną z potrzebami zdrowotnymi uczniów. Wykazuje zaangażowanie w zakresie prawidłowej organizacji miejsca i czasu pracy ucznia i nauczyciela. Jest świadomy własnych potrzeb w tym zakresie oraz skutecznych sposobów ich zaspokajania.
	no.	Nie posiada określonej wrażliwości związanej z potrzebami zdrowotnymi uczniów. Nie wykazuje zaangażowania w zakresie prawidłowej organizacji miejsca i czasu pracy ucznia i nauczyciela. Nie jest świadomy własnych potrzeb w tym zakresie oraz skutecznych sposobów ich zaspokajania.
28. Uwagi:		